

Nesprávné užívání antibiotik ohrožuje každého z nás. Na rizika antibiotické rezistence upozorňují i farmaceuti

18.11.2024 - | Česká lékárnická komora

Když se bakterie stanou odolnými vůči léčivům, která se používají k léčbě jimi způsobených infekcí, dochází k antibiotické rezistenci. V jejím důsledku se pak antibiotika stávají neúčinnými.

„K antibiotické rezistenci přispívá i nesprávné užívání antibiotik pacienty. Odolné mikroorganismy, které si nevhodným užíváním léčiv vytvoříme, si navíc následně vzájemně předáváme,“ říká Mgr. Aleš Krebs, Ph.D., prezident České lékárnické komory.

Pacienti si tak mnohdy neuvědomují, jaké dopady jejich chování může mít. Obzvláště náročné bývá právě podzimní období chřipek a nachlazení, kdy se spousta pacientů dožaduje u lékaře předepsání antibiotik, aniž by to jejich zdravotní stav vyžadoval. *„Někteří lidé mají stále zažitou představu, že když nedostanou antibiotika, nejsou dostatečně léčeni. Navíc panuje názor, že rýma odezní do týdne a jakmile trvá déle, jedná se o zánět dutin, na který jsou potřeba antibiotika. S většinou infekcí se ovšem tělo dokáže vypořádat samo, jen na to potřebuje čas. S běžným nachlazením se vypořádá do 10 dní, na zánět vedlejších nosních dutin potřebuje dní až 18, na kašel a bronchitidu dokonce 21,“* upozorňuje **PharmDr. Veronika Orendášová, mluvčí České lékárnické komory.**

V případě virové infekce jsou přitom antibiotika neúčinná. Pacienti se tak zbytečně vystavují riziku jejich nežádoucích účinků. V některých případech si také lidé nasazují antibiotickou léčbu sami – když onemocní, naordinují si antibiotika, která jim zůstala doma po předchozí léčbě. Nevyužitá léčiva přitom patří výhradně do lékárny ke znehodnocení a užívání léků na předpis by mělo být vždy konzultováno s lékařem.

Podobně jsou na tom antibiotické masti, které si pacienti nechávají předepsat do zásoby a následně je používají na běžné drobné oděrky nebo třeba opary.

Problém představuje také užívání širokospektrých antibiotik. *„V minulosti byla širokospektrá antibiotika velmi oblíbená. Pacient nemusel čekat na výsledky testů, rovnou mu byla nasazena širokospektrá antibiotika, která si poradila s většinou možných původců infekce. Ukázalo se však, že jejich používání je liché, bohužel totiž přispívají ke vzniku rezistentních bakterií. Mnohem vhodnější je tedy nasazení cílené léčby v podobě úzkospektrých antibiotik. Ta jsou pečlivě zvolena na základě kultivace či podrobnějšího laboratorního vyšetření, a zaměří se tak pouze na konkrétní typ bakterie,“* vysvětluje **PharmDr. Veronika Orendášová.**

Ačkoliv je téma antibiotické rezistence v médiích stále diskutovanější a lidé jsou v tomto směru více a více informovaní, edukace pacientů je stále potřeba. Svoji nezastupitelnou roli v ní sehrávají i farmaceuti. *„V lékárně při výdeji léčiv farmaceuti kontrolují jejich dávkování a informují pacienty o tom, v jakých intervalech by antibiotika měli užívat. Současně na pacienty apelují, aby dodrželi předepsanou dobu léčby a potřebná režimová opatření. V neposlední řadě pak upozorňují na možné vedlejší účinky a kontrolují případné interakce s dalšími užívanými léky,“* dodává **Mgr. Aleš Krebs, Ph.D.**

Příloha:

Tisková zpráva

Česká lékárnická komora je samosprávná nepolitická stavovská organizace sdružující lékárníky. Byla zřízena zákonem ČNR č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře. Její ustavující sjezd se uskutečnil 28. – 29. září 1991.

Česká lékárnická komora dbá, aby její členové vykonávali své povolání odborně, v souladu s jeho etikou a způsobem stanoveným zákony a řády komory. Zaručuje odbornost svých členů a potvrzuje splnění podmínek k výkonu lékárnického povolání. Posuzuje a hájí práva a profesní zájmy svých členů, stejně tak chrání jejich profesní čest.

<https://lekarnici.cz/nespravne-uzivani-antibiotik-ohrozuje-kazdeho-z-nas-na-rizika-antibioticke-rezistence-upozornuji-i-farmaceuti>